

Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Niende Udvidede Afdeling)

12. februar 2020 *

»Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Den Demokratiske Republik Congo – indefrysning af midler – forlængelse af opførelsen af sagsøgerens navn på listen over omfattede personer – begrundelsespligt – ret til forsvar – Rådets forpligtelse til at fremsende de nye forhold, som begrundet forlængelsen af restriktive foranstaltninger – retlig fejl – åbenbart urigtigt skøn – ejendomsret – proportionalitet – uskyldsformodning – ulovlighedsindsigelse«

I sag T-163/18,

Gabriel Amisi Kumba, Kinshasa (Den Demokratiske Republik Congo), ved advokaterne T. Bontinck, P. De Wolf, M. Forgeois og A. Guillerme,

sagsøger,

mod

Rådet for Den Europæiske Union ved J.-P. Hix, H. Marcos Fraile og S. Van Overmeire, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

angående et søgsmål anlagt i henhold til artikel 263 TEUF med påstand om annullation af Rådets afgørelse (FUSP) 2017/2282 af 11. december 2017 om ændring af afgørelse 2010/788/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Republik Congo (EUT 2017, L 328, s. 19), for så vidt som den vedrører sagsøgeren,

har

RETTEN (Niende Udvidede Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, S. Gervasoni, og dommerne L. Madise, R. da Silva Passos (refererende dommer), K. Kowalik-Bańczyk og C. Mac Eochaidh,

justitssekretær: fuldmægtig L. Ramette,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 4. juli 2019,

afsagt følgende

* Processprog: fransk.

Dom¹

Twistens baggrund

- 1 Sagsøgeren, Gabriel Amisi Kumba, er statsborger i Den Demokratiske Republik Congo.
- 2 Den foreliggende sag er anlagt i forbindelse med de restriktive foranstaltninger, som Rådet for Den Europæiske Union har pålagt med henblik på opbygning af en varig fred i Den Demokratiske Republik Congo og for at lægge pres på personer og enheder, der bryder våbenembargoen over for denne stat.
- 3 Den 18. juli 2005 vedtog Rådet på grundlag af artikel 60 EF, 301 EF og 308 EF forordning (EF) nr. 1183/2005 om indførelse af visse specifikke restriktive foranstaltninger mod personer, der bryder våbenembargoen over for Den Demokratiske Republik Congo (EUT 2005, L 193, s. 1).
- 4 Den 20. december 2010 vedtog Rådet på grundlag af artikel 29 TEU afgørelse 2010/788/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Republik Congo og om ophævelse af fælles holdning 2008/369/FUSP (EUT 2010, L 336, s. 30).
- 5 Den 12. december 2016 vedtog Rådet på grundlag af artikel 215 TEUF forordning (EU) 2016/2230 om ændring af forordning nr. 1183/2005 (EUT 2016, L 336 I, s. 1).
- 6 Samme dag vedtog Rådet på grundlag af artikel 29 TEU afgørelse (FUSP) 2016/2231 om ændring af afgørelse 2010/788 (EUT 2016, L 336 I, s. 7).
- 7 Anden til fjerde betragtning til afgørelse 2016/2231 har følgende ordlyd:
 - »(2) Den 17. oktober 2016 vedtog Rådet konklusioner, hvori det udtrykte dyb bekymring over den politiske situation i Den Demokratiske Republik Congo. Det fordømte især på det kraftigste de ekstremt voldelige handlinger, der fandt sted den 19. og 20. september i Kinshasa, og bemærkede, at disse handlinger yderligere har forværret den fastlåste situation, som landet befinder sig i som følge af, at der ikke er udskrevet præsidentvalg inden for den forfatningsbestemte tidsfrist den 20. december 2016.
 - (3) Rådet understregede, at regeringen i Den Demokratiske Republik Congo for at skabe et gunstigt klima for dialogen og valgene bør give et klart tilsagn om at sikre overholdelse af menneskerettighederne og retsstatsprincippet og bringe enhver instrumentalisering af retsvæsenet til ophør. Det opfordrede også alle aktører til at forkaste brugen af vold.
 - (4) Rådet tilkendegav også, at det vil anvende alle de midler, det har til rådighed, herunder restriktive foranstaltninger over for dem, der er ansvarlige for alvorlige krænkelse af menneskerettighederne, tilskynder til vold eller forhindrer en mindelig og fredelig løsning på krisen, der respekterer det congolesiske folks ønske om at vælge sine repræsentanter.«
- 8 Artikel 3, stk. 2, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, har følgende ordlyd:

»Restriktive foranstaltninger som omhandlet i artikel 4, stk. 1, og artikel 5, stk. 1 og 2, indføres over for personer og enheder, der

1 – Der gengives kun de præmisser i nærværende dom, som Retten finder det relevant at offentliggøre.

- a) forhindrer en mindelig og fredelig løsning med henblik på valg i Den Demokratiske Republik Congo, herunder gennem voldshandlinger, undertrykkelse og tilskyndelse til vold eller ved at undergrave retsstatsprincippet
- b) er involveret i planlægning, ledelse eller udførelse af handlinger, der udgør alvorlige krænkelse eller overtrædelser af menneskerettighederne i Den Demokratiske Republik Congo
- c) har tilknytning til dem, der er omhandlet i litra a) og b),

jf. listen i bilag II.«

9 Artikel 4, stk. 1, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, bestemmer, at »[m]edlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at hindre indrejse i eller transit gennem deres område for de personer, der er omhandlet i artikel 3«.

10 Artikel 5, stk. 1, 2 og 5, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, har følgende ordlyd:

»1. Alle pengemidler, andre finansielle aktiver og økonomiske ressourcer, der direkte eller indirekte ejes eller kontrolleres af de personer eller enheder, som er omhandlet i artikel 3, eller som indehaves af enheder, der direkte eller indirekte ejes eller kontrolleres af dem eller af personer eller enheder, der handler på deres vegne eller efter deres anvisninger, og som er identificeret i bilag I og II, indefryses.

2. Ingen midler, andre finansielle aktiver eller økonomiske ressourcer må hverken direkte eller indirekte stilles til rådighed for eller være til fordel for de personer eller enheder, der er omhandlet i stk. 1.

[...]

5. For så vidt angår personer og enheder, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, kan en medlemsstats kompetente myndighed på sådanne vilkår, som den skønner hensigtsmæssige, give tilladelse til frigivelse af visse indefrosne pengemidler eller økonomiske ressourcer eller til, at visse pengemidler eller økonomiske ressourcer stilles til rådighed efter at have konstateret, at de pågældende pengemidler eller økonomiske ressourcer:

- a) er nødvendige til at dække basale behov hos de personer, enheder og familiemedlemmer, som disse fysiske personer har forsørgerpligt over for, herunder betaling af fødevarer, husleje eller renter og afdrag på bolig, medicin og lægebehandling, skat, forsikringspræmier og offentlige forbrugsafgifter
- b) alene er bestemt til betaling af rimelige honorarer og godtgørelse af udgifter i forbindelse med juridisk bistand

[...]

d) er nødvendige til afholdelse af ekstraordinære udgifter, såfremt den kompetente myndighed, mindst to uger før meddelelsen af tilladelsen, har meddelt de andre kompetente myndigheder og Kommissionen, hvorfor den skønner, at der bør gives særlig tilladelse.«

11 Artikel 6, stk. 2, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, har følgende ordlyd:

»2. Rådet opretter og ændrer efter forslag fra en medlemsstat eller Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik listen i bilag II.«

- 12 Artikel 7, stk. 2 og 3, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, har følgende ordlyd:
- »2. Rådet underretter den pågældende person eller enhed om den afgørelse, der er omhandlet i artikel 6, stk. 2, herunder om begrundelsen for opførelsen på listen, enten direkte, hvis adressen er kendt, eller ved offentliggørelse af en bekendtgørelse, der giver personen eller enheden mulighed for at fremsætte bemærkninger.
3. Når der fremsættes bemærkninger eller forelægges væsentlig ny dokumentation, tager Rådet sin afgørelse op til fornyet overvejelse og underretter den pågældende person eller enhed herom.«
- 13 Artikel 9, stk. 2, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, bestemmer, at »[d]e foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, anvendes indtil den 12. december 2017«, og at »[d]e [...] om nødvendigt [kan] forlænges eller ændres, hvis Rådet skønner, at deres mål ikke er nået«.
- 14 Hvad angår forordning nr. 1183/2005 bestemmer sidstnævnte forordnings artikel 2b, stk. 1, som ændret ved forordning 2016/2230, følgende:
- »1. Bilag Ia indeholder de fysiske eller juridiske personer, enheder eller organer, som af Rådet er opført på listen af en af følgende grunde:
- [...]
- b) at planlægge, lede eller udføre handlinger, der udgør alvorlige krænkelse af menneskerettighederne i [Den Demokratiske Republik Congo].«
- 15 Sagsøgerens navn blev ved afgørelse 2016/2231 tilføjet listen over personer og enheder i bilag II til afgørelse 2010/788 (herefter »den omtvistede liste«) og ved forordning 2016/2230 tilføjet listen over personer og enheder i bilag Ia til forordning nr. 1183/2005.
- 16 I bilag II til afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, og i bilag Ia til forordning nr. 1183/2005, som ændret ved forordning 2016/2230, begrundede Rådet vedtagelsen af de restriktive foranstaltninger over for sagsøgeren som følger:
- »Øverstbefalende for 1. forsvarsområde i den congolesiske hær (FARDC), hvis styrker deltog i den overdrevne brug af magt og voldelige undertrykkelse i september 2016 i Kinshasa. I denne egenskab var Gabriel Amisi Kumba således involveret i planlægning, ledelse eller udførelse af handlinger, der udgør alvorlige krænkelse af menneskerettighederne i [Den Demokratiske Republik Congo].«
- 17 Den 13. december 2016 offentliggjorde Rådet i *Den Europæiske Unions Tidende* en bekendtgørelse til de personer, der er omfattet af de restriktive foranstaltninger i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, og ved forordning nr. 1183/2005, som ændret ved forordning nr. 2016/2230 om restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Republik Congo (EUT 2016, C 463, s. 2). I denne bekendtgørelse blev det bl.a. præciseret, at de berørte personer inden den 1. oktober 2017 kunne indgive en anmodning med tilhørende dokumentation til Rådet om, at afgørelsen om at opføre deres navne på den omtvistede liste og på listen over personer og enheder i bilag Ia til forordning nr. 1183/2005 blev taget op til fornyet overvejelse. I den nævnte bekendtgørelse anførtes ligeledes, at eventuelle modtagne bemærkninger ville blive taget i betragtning i forbindelse med Rådets senere fornyede gennemgang i henhold til artikel 9 i afgørelse 2010/788.
- 18 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 6. marts 2017 anlagde sagsøgeren sag og nedlagde i det væsentlige påstand om annullation af forordning 2016/2230, for så vidt som denne retsakt vedrørte sagsøgeren. Søgsmålet blev registreret under sagsnummer T-141/17.

- 19 Den 29. maj 2017 vedtog Rådet på grundlag af artikel 31, stk. 2, TEU og artikel 6, stk. 2, i afgørelse 2010/788 gennemførelsesafgørelse (FUSP) 2017/905 om gennemførelse af afgørelse 2010/788 (EUT 2017, L 138 I, s. 6). Samme dag vedtog Rådet gennemførelsesforordning (EU) 2017/904 om gennemførelse af artikel 9, stk. 2, i forordning nr. 1183/2005 (EUT 2017, L 138 I, s. 1). Ved disse retsakter blev navnene på andre fysiske personer føjet til henholdsvis den omtvistede liste og listen i bilag Ia til forordning nr. 1183/2005.
- 20 Efter afslutning af den fornyede gennemgang af de omtvistede foranstaltninger vedtog Rådet den 11. december 2017 på grundlag af artikel 29 TEU afgørelse (FUSP) 2017/2282 om ændring af afgørelse 2010/788 (EUT 2017, L 328, s. 19, herefter »den anfægtede afgørelse«). Artikel 1 i denne afgørelse erstattede således teksten i artikel 9, stk. 2, i afgørelse 2010/788 med følgende tekst:
- »De foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, anvendes indtil den 12. december 2018. De skal om nødvendigt forlænges eller ændres, hvis Rådet skønner, at deres mål ikke er nået.«
- 21 Efter at sagsøgeren havde hævet sagen, blev sag T-141/17, nævnt i præmis 18 ovenfor, slettet af Rettens register ved kendelse af 7. december 2018.

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 22 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 8. marts 2018 har sagsøgeren anlagt den foreliggende sag.
- 23 Ved afgørelse af 12. oktober 2018 besluttede formanden for Rettens Niende Afdeling at forene nærværende sag med sag T-164/18, Kampete mod Rådet, sag T-165/18, Kahimbi Kasagwe mod Rådet, sag T-166/18, Luyoyo mod Rådet, sag T-167/18, Kanyama mod Rådet, sag T-168/18, Numbi mod Rådet, og sag T-169/18, Kibelisa Ngambasai mod Rådet, med henblik på den skriftlige og eventuelle mundtlige forhandling.
- 24 Efter forslag fra den refererende dommer besluttede Retten at indlede den mundtlige forhandling. Den 15. maj 2019 henviste Retten sagen til Niende Udvidede Afdeling.
- 25 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten i retsmødet den 4. juli 2019.
- 26 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:
- Den anfægtede afgørelse annulleres, for så vidt som den vedrører sagsøgeren.
 - Rådet tilpligtes at betale sagsomkostningerne.
- 27 Rådet har nedlagt følgende påstande:
- Frifindelse.
 - Subsidiært, såfremt den anfægtede afgørelse annulleres, opretholdes dennes virkninger i forhold til sagsøgeren indtil udløbet af appelfristen til prøvelse af Rettens dom eller, såfremt appel er iværksat inden for denne frist, indtil forkastelsen eller afvisningen af appellen.
 - Sagsøgeren tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Retlige bemærkninger

- 28 Sagsøgeren har til støtte for sin påstand om annullation af den anfægtede afgørelse fremsat fire anbringender vedrørende for det første en tilsidesættelse af begrundelsespligten og af retten til at blive hørt, for det andet en retlig fejl og et åbenbart urigtigt skøn, for det tredje en tilsidesættelse af retten til respekt for privatliv og familieliv, ejendomsretten og proportionalitetsprincippet, og for det fjerde ulovligheden af artikel 3, stk. 2, litra b), i afgørelse 2010/788 og artikel 2b, stk. 1, litra b), i forordning nr. 1183/2005.

Det første anbringende om tilsidesættelse af begrundelsespligten og af retten til at blive hørt

- 29 Det første anbringende består af to led, hvoraf det første vedrører en tilsidesættelse af begrundelsespligten og det andet en tilsidesættelse af retten til at blive hørt.

Om det første anbringendes første led

- 30 Med det første anbringendes første led har sagsøgeren gjort gældende, at Rådet har tilsidesat den i artikel 296 TEUF fastsatte pligt til at begrunde en bebyrdende retsakt. Sagsøgeren har gjort gældende, at begrundelsen for den anfægtede afgørelse er særlig kortfattet, idet Rådet ikke har fremsat nogen præcis anklage eller nogen særlig og identificerbar omstændighed, der uden reel tvivl gør det muligt at tilskrive ham de beskyldninger, der er formuleret mod ham i den nævnte begrundelse. Ifølge sagsøgeren er den anfægtede afgørelse således baseret på rene formodninger, som er umulige at efterprøve, og som pålægger ham en forpligtelse til at fremlægge afkræftende beviser for, at de generelle faktiske omstændigheder, som han foreholdes, ikke foreligger, hvilket medfører en omvendelse af bevisbyrden.
- 31 Rådet har bestridt disse argumenter.
- 32 I denne henseende bemærkes indledningsvis, at pligten til at begrunde en bebyrdende retsakt, således som den er fastsat i artikel 296, stk. 2, TEUF, for det første har til formål at give den berørte part oplysninger, der er tilstrækkelige til at afgøre, om der er grundlag for retsakten, eller om den muligvis er behæftet med en sådan mangel, at dens gyldighed kan anfægtes for Unionens retsinstanser, og for det andet at gøre det muligt for disse retsinstanser at efterprøve retsaktens lovlighed. Den således fastsatte begrundelsespligt er et væsentligt princip i EU-retten, som kun kan fraviges af tvingende hensyn. Begrundelsen skal derfor i princippet meddeles den berørte part samtidigt med den bebyrdende retsakt, og manglen på begrundelse kan ikke afhjælpes gennem den omstændighed, at den berørte part erfarer begrundelsen for retsakten under sagen for Unionens retsinstanser (dom af 7.12.2011, HTTS mod Rådet, T-562/10, EU:T:2011:716, præmis 32).
- 33 Begrundelsen skal endvidere tilpasses karakteren af den pågældende retsakt og den sammenhæng, hvori den er vedtaget. Det nærmere indhold af begrundelseskravet skal fastlægges i lyset af den konkrete sags omstændigheder, navnlig indholdet af den pågældende retsakt, indholdet af de anførte grunde samt den interesse, som retsaktens adressater samt andre, der må anses for umiddelbart og individuelt berørt af retsakten, kan have i begrundelsen. Det kræves ikke, at begrundelsen angiver alle de forskellige relevante faktiske og retlige momenter, da begrundelsens tilstrækkelighed ikke blot skal vurderes i forhold til ordlyden, men ligeledes til den sammenhæng, hvori den indgår, samt under hensyn til alle de retsregler, som gælder på det pågældende område. En retsakt, der er bebyrdende, er navnlig tilstrækkeligt begrundet, når den er truffet under omstændigheder, som er den pågældende bekendt, og således gør det muligt for vedkommende at forstå, hvilke konsekvenser den trufne foranstaltning har for denne (dom af 15.11.2012, Rådet mod Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, præmis 54, og af 14.10.2009, Bank Melli Iran mod Rådet, T-390/08, EU:T:2009:401, præmis 82).

- 34 Den begrundelsespligt, som Rådet er underlagt, vedrører dels angivelsen af retsgrundlaget for den vedtagne foranstaltning, dels de omstændigheder, der gør det muligt at fastslå, at et af kriterierne for opførelse på listen er opfyldt i de berørtes tilfælde (dom af 18.9.2014, Central Bank of Iran mod Rådet, T-262/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:777, præmis 86).
- 35 Det skal følgelig undersøges, om den anfægtede retsakts begrundelse indeholder udtrykkelige henvisninger til det omtvistede opførelseskriterium, og om denne begrundelse i givet fald kan anses for tilstrækkelig til at gøre det muligt for sagsøgeren at efterprøve den anfægtede retsakts rigtighed, at forsvare sig for Retten og for Retten at udøve sin prøvelsesret (jf. i denne retning dom af 18.9.2014, Central Bank of Iran mod Rådet, T-262/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:777, præmis 88).
- 36 Endelig skal begrundelsen for en retsakt udstedt af Rådet, hvorved der foreskrives en restriktiv foranstaltning, ikke alene gøre det muligt at fastlægge retsgrundlaget for denne foranstaltning, men ligeledes henviser til de specifikke og konkrete grunde til, at Rådet ved udøvelsen af sin skønsbeføjelse finder, at den berørte bør være omfattet af en sådan foranstaltning (dom af 15.11.2012, Rådet mod Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, præmis 52, og af 25.3.2015, Central Bank of Iran mod Rådet, T-563/12, EU:T:2015:187, præmis 55).
- 37 I den foreliggende sag skal det fremhæves, at den anfægtede afgørelse har til formål at forlænge opførelsen af sagsøgerens navn på den omtvistede liste, idet den begrundelse, som Rådet anførte i forbindelse med den oprindelige opførelse af hans navn i afgørelse 2016/2231, som ændrede afgørelse 2010/788, fastholdes.
- 38 Ifølge sagsøgeren er sådanne begrundelser særligt kortfattede, idet Rådet ikke har fremsat nogen præcis beskyldning, der gør det muligt at tilskrive ham de beskyldninger, der er rettet mod ham i den nævnte begrundelse.
- 39 I denne henseende bemærkes, at artikel 3, stk. 2, litra b), i afgørelse 2010/788, der blev indsat i sidstnævnte ved afgørelse 2016/2231, fastsætter, at bilag II omfatter personer og enheder, der af Rådet anses for at være »involveret i planlægning, ledelse eller udførelse af handlinger, der udgør alvorlige krænkelse eller overtrædelser af menneskerettighederne i Den Demokratiske Republik Congo«.
- 40 Det skal ligeledes bemærkes, at den begrundelse, som Rådet har anført for opførelsen af sagsøgerens navn på den omtvistede liste, og som er gengivet i præmis 16 ovenfor, vedrører hans stilling som øverstbefalende for 1. forsvarsområde i Den Demokratiske Republik Congos væbnede styrker (FARDC) og disses deltagelse i den overdrevne brug af magt og voldelige undertrykkelse, der blev beordret i september 2016 i Kinshasa (Den Demokratiske Republik Congo).
- 41 En sådan begrundelse identificerer de specifikke og konkrete forhold, der vedrører såvel sagsøgerens erhvervs-mæssige opgaver som den omhandlede type handling, og angiver, at sagsøgeren har været involveret i alvorlige krænkelse af menneskerettighederne i Den Demokratiske Republik Congo. Den gør det nemlig muligt at forstå de grunde, der førte Rådet til at vedtage restriktive foranstaltninger over for sagsøgeren vedrørende sidstnævntes angivelige ansvar i sin egenskab af øverstbefalende for 1. forsvarsområde i FARDC for den overdrevne brug af magt og voldelige undertrykkelse, der blev beordret i september 2016 i Kinshasa.
- 42 Som Rådet med rette har gjort gældende, redegør begrundelsen for opførelsen af sagsøgerens navn på den omtvistede liste, som blev forlænget ved den anfægtede afgørelse, for de specifikke og konkrete grunde til, at opførelseskriterierne fandt anvendelse på ham, ligesom begrundelsen navnlig dels angiver et klart identificeret retsgrundlag, som henviser til opførelseskriterierne, dels er baseret på grunde, der vedrører sagsøgerens aktiviteter, hvilket gør det muligt for ham at forstå grundene til, at hans navn er blevet opført på den omtvistede liste. I øvrigt var sagsøgeren bekendt med baggrunden

for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, eftersom han i det væsentlige for Retten anfægtede lovligheden af den første opførelse af hans navn, således som det er anført i præmis 18 og 21 ovenfor, og idet begrundelsen for denne opførelse ikke blev ændret ved den anfægtede afgørelse.

- 43 Følgelig kunne sagsøgeren ikke med rimelighed være uvidende om, at Rådet, da det ved den anfægtede afgørelse bekræftede begrundelsen for den oprindelige opførelse af hans navn på den omtvistede liste, som blev vedtaget ved afgørelse 2016/2231, henviste til den omstændighed, at han, henset til sin stilling som øverstbefalende for 1. forsvarsområde i FARDC, havde den faktiske magt til direkte at påvirke den militære adfærd hos FARDC, som var involveret i den overdrevne brug af magt og voldelige undertrykkelse, der blev beordret i september 2016 i Kinshasa.
- 44 I lyset af begrundelsen for opførelsen af hans navn på den omtvistede liste var sagsøgeren i stand til effektivt at anfægte begrundelsen af de over for ham vedtagne restriktive foranstaltninger. Det stod derfor sagsøgeren frit for at bestride rigtigheden af de faktiske omstændigheder, som den anfægtede afgørelse er baseret på, bl.a. ved at benægte sin egenskab af øverstbefalende inden for FARDC eller sit ansvar i forbindelse med den overdrevne brug af magt og voldelige undertrykkelse, som FARDC var involveret i i september 2016 i Kinshasa, eller ved at bestride sådanne begivenheder, eller ved at benægte den omstændighed, at han var involveret i planlægning, ledelse eller udførelse af handlinger, der udgjorde alvorlige krænkelse eller overtrædelser af menneskerettighederne i Den Demokratiske Republik Congo. Det er i øvrigt det, som sagsøgeren i det væsentlige har gjort i forbindelse med det andet anbringendes andet led om et åbenbart urigtigt skøn.
- 45 Det følger heraf, at den anfægtede afgørelses begrundelse var tilstrækkelig til, at sagsøgeren kunne anfægte dens gyldighed, og til, at Retten kunne udøve sin legalitetskontrol. Det første anbringendes første led må derfor forkastes.

Om det første anbringendes andet led

- 46 Med det første anbringendes andet led har sagsøgeren gjort gældende, at Rådet har tilsidesat hans ret til at blive hørt. Sagsøgeren er af den opfattelse, at selv om det er korrekt, at den overraskelseseffekt, der er nødvendig for en foranstaltning om indefrysning af midler, indebærer, at Rådet ikke er forpligtet til at foretage en høring forud for den oprindelige opførelse af en person eller en enhed på en liste, der pålægger restriktive foranstaltninger, forholder det sig ikke desto mindre således, at denne virkning ikke længere er påkrævet inden for rammerne af en fornyet gennemgang af en sådan oprindelig afgørelse om opførelse på listen – som i den foreliggende sag – og at kontradiktionsprincippet for så vidt angår såvel meddelelsen af begrundelsen forud for afgørelsen om fastholdelse på den omtvistede liste som retten til at blive hørt skal overholdes. Sagsøgeren har tilføjet, at han anmodede om en høring i Rådet, men at Rådet på tidspunktet for anlæggelsen af det foreliggende søgsmål ikke havde taget stilling til en sådan anmodning.
- 47 I replikken har sagsøgeren for det første gjort gældende, at han aldrig blev hørt af De Forenede Nationers fælles kontor for menneskerettigheder (UNJHRO) i forbindelse med udarbejdelsen af de forskellige rapporter, som Rådet anvendte til støtte for den anfægtede afgørelse, hvilket ikke overholder de kriterier, der er fastsat i retspraksis, og viser, at han burde være blevet hørt forud for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, så meget desto mere som han den 21. februar 2018 fremlagde oplysninger for Rådet, der kunne rejse tvivl om rigtigheden af de anførte grunde. For det andet har sagsøgeren gjort gældende, at Rådet i forhold til den oprindelige afgørelse om at opføre hans navn på den omtvistede liste med henblik på vedtagelsen af den anfægtede afgørelse lagde ny dokumentation om ham til grund.

- 48 Rådet har bestridt disse argumenter, idet det har fremhævet, at den anfægtede afgørelse hviler på den samme begrundelse som den, der lå til grund for den oprindelige opførelse af sagsøgerens navn på den omtvistede liste i henhold til afgørelse 2016/2231. Det følger heraf, at Rådet ikke var forpligtet til at høre sagsøgeren før vedtagelsen af den anfægtede afgørelse.
- 49 Det skal i denne henseende bemærkes, at artikel 41, stk. 2, litra a), i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«) bestemmer, at enhver har ret til at blive hørt, inden der træffes en individuel foranstaltning over for ham eller hende, som måtte berøre vedkommende negativt.
- 50 I henhold til retspraksis følger det af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse, at Unionens kompetente myndighed under en procedure til afgørelse af, om en persons navn skal opføres eller forblive på listen i bilaget til en retsakt om restriktive foranstaltninger, skal meddele den berørte person de belastende oplysninger, som den er i besiddelse af og baserer sin afgørelse på, for at denne person kan forsvare sine rettigheder under de bedst mulige betingelser og kan beslutte på et fuldt oplyst sagsgrundlag, om sagen bør prøves af Unionens retsinstanter. Den efter EU-retten kompetente myndighed skal desuden i forbindelse med nævnte meddelelse give denne person mulighed for at fremsætte sine bemærkninger til den begrundelse, der lægges ham til last (dom af 18.7.2013, Kommissionen m.fl. mod Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P og C-595/10 P, EU:C:2013:518, præmis 111 og 112, og af 12.12.2006, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran mod Rådet, T-228/02, EU:T:2006:384, præmis 93).
- 51 Når der er tale om en første afgørelse, hvorved en persons eller enheds midler indefrysnes, er Rådet ikke forpligtet til at give den omhandlede person eller enhed en forudgående meddelelse om de grunde, hvorpå det har til hensigt at basere optagelsen på listen af navnet på den person eller enhed, hvis midler indefrysnes. En sådan foranstaltning skal således, for at dens effektivitet ikke skal bringes i fare, i sagens natur kunne drage fordel af en overraskelseeffekt og finde anvendelse med øjeblikkelig virkning. I et sådant tilfælde er det principielt tilstrækkeligt, at institutionen giver den omhandlede person eller enhed meddelelse om grundene og adgang til at blive hørt samtidig med vedtagelsen af afgørelsen om indefrysning af midler eller umiddelbart herefter (dom af 21.12.2011, Frankrig mod People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, præmis 61).
- 52 Hvor der er tale om en efterfølgende afgørelse om indefrysning af midler, hvorved navnet på en person eller en enhed, der allerede er opført på listen over personer og enheder, hvis midler indefrysnes, opretholdes på denne liste, er denne overraskelseeffekt derimod ikke længere nødvendig for at sikre foranstaltningens effektivitet, således at der forud for vedtagelsen af en sådan afgørelse principielt skal gives den omhandlede person eller enhed meddelelse om, hvilke omstændigheder der lægges den pågældende til last, samt lejlighed til at blive hørt (dom af 21.12.2011, Frankrig mod People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, præmis 62).
- 53 I denne henseende fremhævede Domstolen, at den beskyttelse, der gives med kravet om underretning om de belastende omstændigheder og retten til at fremsætte bemærkninger før vedtagelsen af retsakter, der opretholder navnet på en person eller en enhed på en liste over personer eller enheder, der er omfattet af restriktive foranstaltninger, er et grundlæggende element, som er af afgørende betydning for retten til forsvar. Dette er så meget desto mere tilfældet, som de pågældende foranstaltninger har en betydelig indvirkning på de omhandlede personers og gruppers rettigheder og friheder (dom af 21.12.2011, Frankrig mod People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, præmis 64).
- 54 Denne ret til at blive hørt forud for vedtagelsen af sådanne retsakter gælder, når Rådet i afgørelsen om at fastholde opførelsen af en persons navn på listen lægger nye forhold til grund mod vedkommende, dvs. forhold, som ikke fremgik af den oprindelige optagelse af denne persons navn på samme liste (jf.

i denne retning dom af 18.6.2015, Ipatau mod Rådet, C-535/14 P, EU:C:2015:407, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis, og af 7.4.2016, Central Bank of Iran mod Rådet, C-266/15 P, EU:C:2016:208, præmis 33).

- 55 I den foreliggende sag er fastholdelsen i den anfægtede afgørelse af opførelsen af sagsøgerens navn på den omtvistede liste, således som Rådet har fremhævet, ganske vist baseret på de samme grunde som dem, der begrundede vedtagelsen af den oprindelige retsakt, hvorved de omhandlede restriktive foranstaltninger blev pålagt.
- 56 Denne omstændighed kan imidlertid ikke i sig selv indebære, at Rådet ikke var forpligtet til at respektere sagsøgerens ret til forsvar og navnlig til at give ham mulighed for på behørig vis at fremsætte sit synspunkt vedrørende de faktiske omstændigheder, på grundlag af hvilke Rådet vedtog den anfægtede afgørelse om fastholdelse af opførelsen af hans navn på den omtvistede liste.
- 57 Spørgsmålet om, hvorvidt der er sket en tilsidesættelse af retten til forsvar, skal nemlig undersøges ud fra de specielle omstændigheder i hvert enkelt tilfælde, navnlig arten af den pågældende retsakt og den sammenhæng, hvori den er vedtaget, samt de retsregler, som gælder på det pågældende område (jf. dom af 18.7.2013, Kommissionen m.fl. mod Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P og C-595/10 P, EU:C:2013:518, præmis 102 og den deri nævnte retspraksis).
- 58 Det skal i denne forbindelse fremhæves, at restriktive foranstaltninger er præventive og pr. definition midlertidige, idet deres gyldighed altid forudsætter, at de faktiske og retlige omstændigheder, der lå til grund for deres vedtagelse, fortsat eksisterer, og at det er nødvendigt at opretholde dem for at realisere målet med dem (jf. i denne retning dom af 21.3.2014, Yusef mod Kommissionen, T-306/10, EU:T:2014:141, præmis 62 og 63). Det er i denne henseende, at artikel 9, stk. 2, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, bestemmer, at de restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Republik Congo finder anvendelse indtil den 12. december 2017, og at »[d]e [...] om nødvendigt [kan] forlænges eller ændres, hvis Rådet skønner, at deres mål ikke er nået«.
- 59 Det følger heraf, at det i forbindelse med den periodiske fornyede gennemgang af disse restriktive foranstaltninger tilkommer Rådet at foretage en opdateret vurdering af situationen og at udarbejde en status over virkningerne af sådanne foranstaltninger med henblik på at afgøre, om de har gjort det muligt at nå de mål, der forfølges med den oprindelige opførelse af navnene på de berørte personer og enheder på den omtvistede liste, og om der stadig kan drages den samme konklusion vedrørende de nævnte personer og enheder.
- 60 I denne henseende fastslog Retten i dom af 27. september 2018, Ezz m.fl. mod Rådet (T-288/15, EU:T:2018:619, præmis 316 og den deri nævnte retspraksis), at overholdelsen af retten til forsvar indebar, at Rådet, inden det vedtog en afgørelse om forlængelse af de restriktive foranstaltninger over for sagsøgerne, skulle meddele dem de forhold, på grundlag af hvilke det i forbindelse med den periodiske fornyede gennemgang af de omhandlede foranstaltninger havde foretaget en opdatering af de oplysninger, der havde begrundet den oprindelige opførelse af deres navne på listen over personer, der var genstand for sådanne restriktive foranstaltninger.
- 61 Henset til det oprindelige formål med de restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Republik Congo, dvs. i det væsentlige at sikre et klima, der fremmer afholdelsen af valg, og bringe enhver krænkelse af menneskerettighederne til ophør (jf. præmis 7 ovenfor), skal det i den foreliggende sag fastslås, at Rådet i forbindelse med den periodiske fornyede gennemgang af de restriktive foranstaltninger, som sagsøgeren var pålagt, i givet fald var forpligtet til at meddele ham de nye forhold, på grundlag af hvilke det havde opdateret ikke blot oplysningerne om hans personlige situation, men også om den politiske og sikkerhedsmæssige situation i Den Demokratiske Republik Congo.

- 62 Det fremgår imidlertid af sagsakterne, at Rådet, som dette bekræftede i retsmødet som svar på et spørgsmål fra Retten, vedtog den anfægtede afgørelse, idet det ud over de oplysninger, som det allerede rådede over ved den oprindelige opførelse af sagsøgerens navn på den omtvistede liste, tog hensyn til oplysningerne i det interne dokument af 23. oktober 2017 med referencen COREU CFSP/1492/17. For det første var det i dette dokument af 23. oktober 2017 nævnt, at der på denne dato ikke var blevet offentliggjort en tidsplan for valg, og at den uafhængige nationale valgkommission den 11. oktober 2017 meddelte, at det ville kræve mindst 504 dage at afholde et valg. For det andet var det i samme dokument anført, at De Forenede Nationers mission i Den Demokratiske Republik Congo (MONUC) havde rapporteret dels en forværring af sikkerhedssituationen i mange dele af Den Demokratiske Republik Congo, dels en forøgelse af den regionale ustabilitet efter at civile var flygtet fra konfliktområderne. For det tredje blev det i det nævnte dokument anført, at forsamlings-, menings- og ytringsfriheden fortsat var undertrykt, hvilket bevidnes af forbuddet mod, at der blev afholdt demonstrationer mod den manglende offentliggørelse af en tidsplan for valg, og at de sociale medier i august 2017 blev blokeret efter bekendtgørelsen af en generel strejke.
- 63 Det fremgår ligeledes af Rådets konklusioner af 11. december 2017, at sidstnævnte på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse havde kendskab til et yderligere nyt forhold, nemlig bekendtgørelsen af en valgtidsplan, der den 5. november 2017 fastsatte præsidentvalget til den 23. december 2018. En sådan bekendtgørelse forhindrede imidlertid ikke Rådet i at finde, at situationen i Den Demokratiske Republik Congo fortsat var uændret.
- 64 Selv om Rådet ved den anfægtede afgørelse videreførte de restriktive foranstaltninger over for sagsøgeren med samme begrundelse som den, der blev lagt til grund for den oprindelige opførelse af hans navn på den omtvistede liste i afgørelse 2016/2231, udgør de i præmis 62 og 63 ovenfor omhandlede opdateringer følgelig nye forhold, som Rådet tog hensyn til i forbindelse med vedtagelsen af den anfægtede afgørelse. Rådet burde derfor have indhentet sagsøgerens bemærkninger til disse forhold forud for vedtagelsen af en sådan afgørelse i overensstemmelse med det i præmis 61 ovenfor anførte. Der er dog enighed om, at dette ikke skete.
- 65 Det er i denne forbindelse uden betydning, dels at den oprindelige opførelse af sagsøgerens navn på den omtvistede liste blev fulgt op af offentliggørelsen i EU-Tidende af en bekendtgørelse til de personer, der var berørt af de nævnte foranstaltninger, hvorefter disse personer blev opfordret til inden den 1. oktober 2017 at indgive en anmodning om fornyet gennemgang til Rådet, dels at sagsøgeren ikke gjorde brug af denne mulighed. Rådet kan nemlig ikke fritages for sin forpligtelse til at overholde retten til forsvar med den begrundelse, at en person, der er omfattet af restriktive foranstaltninger, har mulighed for at anmode om, at sådanne foranstaltninger ophører med at blive anvendt på ham.
- 66 Det fremgår i øvrigt ikke af sagsakterne, at sagsøgeren kunne forudse, at Rådet ville konkludere, at situationen i Den Demokratiske Republik Congo fortsat var uændret under hensyntagen til de forhold, der er beskrevet i præmis 62 og 63 ovenfor, vedrørende den manglende offentliggørelse af en tidsplan for valg, forværring af sikkerhedssituationen og den fortsatte undertrykkelse af offentlige frihedsrettigheder i en række regioner i landet, hvilke er forhold, som sagsøgeren ikke havde mulighed for at fremsætte sine bemærkninger til inden vedtagelsen af den anfægtede afgørelse. Det bemærkes i denne forbindelse, at de restriktive foranstaltninger er midlertidige (jf. præmis 58 ovenfor), hvilket er sikret ved selve bestemmelserne i den anfægtede afgørelse (jf. præmis 20 ovenfor).
- 67 Under disse omstændigheder må det fastslås, at den anfægtede afgørelse er truffet efter en procedure, hvorunder sagsøgerens ret til forsvar ikke blev overholdt.

- 68 Det kan imidlertid ikke udledes af det ovenstående, at Rådets manglende meddelelse til sagsøgeren af de nye forhold, der er nævnt i det interne dokument af 23. oktober 2017 med referencenummeret COREU CFSP/1492/17 og i Rådets konklusioner af 11. december 2017, samt den omstændighed, at sagsøgeren ikke har haft mulighed for at fremsætte sine bemærkninger til disse forhold, før Rådet vedtog den anfægtede afgørelse, medfører, at afgørelsen skal annulleres.
- 69 Det påhviler nemlig Unionens retsinstanser, når der foreligger en uregelmæssighed, der berører retten til forsvar, på grundlag af de specifikke faktiske og retlige omstændigheder i sagen at efterprøve, om sagen ville have fået et andet udfald, i det omfang sagsøgeren havde været bedre i stand til at sikre sit forsvar, såfremt denne uregelmæssighed ikke havde foreligget (jf. i denne retning dom af 1.10.2009, Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware mod Rådet, C-141/08 P, EU:C:2009:598, præmis 81, 88, 92, 94 og 107, og af 27.9.2018, Ezz m.fl. mod Rådet, T-288/15, EU:T:2018:619, præmis 325 og den deri nævnte retspraksis).
- 70 I den foreliggende sag er der imidlertid intet i sagsakterne, der giver anledning til at antage, at de omhandlede restriktive foranstaltninger over for sagsøgeren kunne være blevet ophævet, såfremt han var blevet meddelt de nye forhold, på grundlag af hvilke Rådet havde opdateret sin vurdering af den politiske og sikkerhedsmæssige situation i Den Demokratiske Republik Congo.
- 71 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at sagsøgeren ikke har fremlagt præcise indicier for, at han, såfremt han inden vedtagelsen af den anfægtede afgørelse havde været i stand til at fremsætte sine bemærkninger til de nye forhold, der er beskrevet i præmis 62 og 63 ovenfor, ville have været i stand til at rejse tvivl om deres indhold eller deres relevans med henblik på forlængelsen af opførelsen af hans navn på den omtvistede liste.
- 72 Som svar på et spørgsmål stillet af Retten i retsmødet har sagsøgeren i øvrigt ikke som sådan bestridt den uændrede situation i Den Demokratiske Republik Congo mellem tidspunktet for den oprindelige opførelse af hans navn på den omtvistede liste, der blev besluttet den 13. december 2016, og vedtagelsen af den anfægtede afgørelse om opretholdelse af de omhandlede restriktive foranstaltninger.
- 73 Under disse omstændigheder er det ikke muligt at lægge til grund, at udfaldet af proceduren kunne have været anderledes, hvis sagsøgeren havde fået meddelt de oplysninger, der er nævnt i præmis 62 og 63 ovenfor, inden vedtagelsen af den anfægtede afgørelse. Heller ikke den omstændighed, at Rådet lagde visse nye forhold til grund, da det forlængede de restriktive foranstaltninger over for sagsøgeren, kan bevirke, at den anfægtede afgørelse er ulovlig.
- 74 For så vidt som sagsøgeren til støtte for det første anbringendes andet led har påberåbt sig den omstændighed, at han ikke er blevet hørt af UNJHRO i forbindelse med dette kontors udarbejdelse af de rapporter, som Rådet har påberåbt sig til støtte for den anfægtede afgørelse, er det i øvrigt tilstrækkeligt at bemærke, at Unionens retsinstanser ikke har kompetence til at efterprøve, om de undersøgelser, der foretages af De Forenede Nationers (FN) organer, er forenelige med de grundlæggende rettigheder (jf. i denne retning dom af 20.7.2017, Badica og Kardiam mod Rådet, T-619/15, EU:T:2017:532, præmis 65).
- 75 Endelig må sagsøgerens argument om, at Rådet burde have hørt ham, forkastes, idet hverken den omhandlede lovgivning eller det almindelige princip om overholdelse af retten til forsvar giver ham ret til en formel høring (jf. analogt dom af 6.9.2013, Bank Melli Iran mod Rådet, T-35/10 og T-7/11, EU:T:2013:397, præmis 105 og den deri nævnte retspraksis).
- 76 Henset til det ovenstående skal det første anbringendes andet led og dermed dette anbringende i det hele forkastes som grundet.

Det andet anbringende vedrørende en retlig fejl og et åbenbart urigtigt skøn

- 77 Med det andet anbringende har sagsøgeren gjort gældende, at Rådet begik fejl, da det konkluderede, at han var »involveret i planlægning, ledelse eller udførelse af handlinger, der udgør alvorlige krænkelser eller overtrædelser af menneskerettighederne i Den Demokratiske Republik Congo«.
- 78 Dette anbringende består af to led. Med det første led har sagsøgeren i det væsentlige gjort gældende, at Rådet begik en retlig fejl, da det fastholdt opførelsen af hans navn på den omtvistede liste på grund af faktiske omstændigheder, der på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse ikke længere forelå. Med det andet led har sagsøgeren anfægtet Rådets vurdering af hans hverv og opgaver samt, at der foreligger tilstrækkeligt præcise og konkrete faktiske forhold til støtte for fastholdelsen af opførelsen af hans navn på den omtvistede liste.

Om det andet anbringendes første led

- 79 Med det andet anbringendes første led har sagsøgeren gjort gældende, at de faktiske omstændigheder, som Rådet har lagt til grund i begrundelsen for opførelsen af hans navn på den omtvistede liste, hører fortiden til. Det fremgår nemlig af brugen af præsens participium i artikel 3, stk. 2, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, at de forhold, der lægges de personer eller enheder, der er omfattet af restriktive foranstaltninger, til last, fortsat skal bestå på tidspunktet for deres fornyelse. Den omstændighed, at sagsøgeren ikke på nuværende tidspunkt er involveret i de faktiske omstændigheder, som han blev foreholdt på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, medfører imidlertid, at de omhandlede restriktive foranstaltninger er forældede.
- 80 Sagsøgeren har tilføjet, at Rådet ved at opretholde disse foranstaltninger for faktiske omstændigheder, der ikke længere foreligger, reelt har vedtaget en skjult strafferetlig sanktion, selv om de restriktive foranstaltninger alene har en præventiv rækkevidde, hvis formål er at få adressaterne herfor til at ændre deres adfærd.
- 81 I denne henseende skal det, således som det er anført i præmis 8 ovenfor, påpeges, at artikel 3, stk. 2, litra b), i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, bestemmer, at de restriktive foranstaltninger indføres over for personer og enheder, der »er involveret i planlægning, ledelse eller udførelse af handlinger, der udgør alvorlige krænkelser eller overtrædelser af menneskerettighederne i Den Demokratiske Republik Congo«. Det er på dette grundlag, at sagsøgerens navn oprindeligt blev opført på den omtvistede liste ved afgørelse 2016/2231 med den begrundelse, at han som øverstbefalende for 1. forsvarsområde i FARDC var involveret i disse styrkers deltagelse i den overdrevne brug af magt og voldelige undertrykkelse, der blev beordret i september 2016 i Kinshasa (jf. præmis 16 ovenfor). Ved den anfægtede afgørelse forlængede Rådet de restriktive foranstaltninger over for sagsøgeren indtil den 12. december 2018, idet det opretholdt den samme begrundelse som for den oprindelige opførelse af hans navn på den omtvistede liste (jf. præmis 20 ovenfor).
- 82 For det første kan det imidlertid ikke lægges til grund, at anvendelsen i artikel 3, stk. 2, litra b), i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, af præsens participium i definitionen af kriterierne for opførelse på den omtvistede liste indebærer, at de omstændigheder, der ligger til grund for opførelsen af en persons eller en enheds navn på denne liste, skal være vedvarende på det tidspunkt, hvor der træffes afgørelse om opførelse eller fastholdelse af denne opførelse. Det er således allerede blevet fastslået, at præsens participium på området for opførelse på en liste over navne på personer og enheder, der er omfattet af restriktive foranstaltninger, i generel forstand henviser til lovdefinitioner og ikke til et bestemt tidsrum (jf. i denne retning dom af 23.10.2008, People's Mojahedin Organization of Iran mod Rådet, T-256/07, EU:T:2008:461, præmis 108).

- 83 For det andet indebærer den omstændighed, at begrundelserne for opførelsen af sagsøgerens navn på den omtvistede liste henviser til faktiske omstændigheder, der fandt sted før vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, og som var afsluttet på dette tidspunkt, ikke nødvendigvis, at de restriktive foranstaltninger, som blev opretholdt over for ham ved denne afgørelse, er forældede. Det er åbenbart, at der, for så vidt som Rådet i begrundelsen for opførelsen af sagsøgerens navn på den omtvistede liste besluttede at henviser til konkrete situationer, der involverede de væbnede styrker, som han havde kommandoen over, kun kunne være tale om tidligere handlinger. En sådan henvisning kan ikke anses for at være irrelevant, blot fordi de omhandlede handlinger tilhører en mere eller mindre fjern fortid (jf. i denne retning dom af 22.4.2015, Tomana m.fl. mod Rådet og Kommissionen, T-190/12, EU:T:2015:222, præmis 236).
- 84 Denne fortolkning støttes af artikel 9, stk. 2, andet punktum, i afgørelse 2010/788, som ændret ved den anfægtede afgørelse, hvorefter de omhandlede restriktive foranstaltninger om nødvendigt forlænges eller ændres, hvis Rådet skønner, at deres mål ikke er nået. Hvis denne bestemmelse ikke skal berøves sin effektive virkning, bør den anses for at tillade, at personer og enheder, der ikke har begået nye krænkelser af menneskerettighederne i den periode, som er gået forud for den fornyede gennemgang, bevares på listen, hvis dette fortsat er begrundet, henset til samtlige relevante omstændigheder, og navnlig henset til den omstændighed, at de mål, der forfølges med de restriktive foranstaltninger, ikke er nået (jf. analogt dom af 23.10.2008, People's Mojahedin Organization of Iran mod Rådet, T-256/07, EU:T:2008:461, præmis 108).
- 85 I modsætning til, hvad sagsøgeren har gjort gældende, giver begrundelserne for opførelsen af hans navn på den omtvistede liste følgelig ikke de restriktive foranstaltninger, som han har været genstand for, og som er blevet forlænget ved den anfægtede afgørelse, en strafferetlig karakter.
- 86 Det andet anbringendes første led skal derfor forkastes.

[udelades]

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Niende Udvidede Afdeling):

- 1) Rådet for Den Europæiske Union frifindes.**
- 2) Gabriel Amisi Kumba betaler sagsomkostningerne.**

Gervasoni

Madise

da Silva Passos

Kowalik-Bańczyk

Mac Eochaidh

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 12. februar 2020.

Underskrifter